

Одеська
обласна бібліотека
для юнацтва

Департамент культури, національностей, релігій та
охорони об'єктів культурної спадщини
Одеської облдержадміністрації
Одеська обласна бібліотека для юнацтва

Бібліотеки Одещини у реаліях війни:

**адаптація,
відповідальність,
визначення пріоритетів.**

Рік 2023

Статистично - аналітичний матеріал.

Одеса- 2024

Бібліотеки Одещини у реаліях війни: адаптація, відповідальність, визначення пріоритетів. Рік 2023. Статистично-аналітичний матеріал./Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації, Одеська обласна бібліотека для юнацтва,Наук.-метод. від. ; [підгот. К. І. Благодар; техн. ред. Т.О. Величко; відп. за вип. О. А.Чоловська]. – Одеса, 2024. – 60 с.

**Підготувала: К. І. Благодар, завідувачка НМВ
Відповідальна за випуск: О. Чоловська
Технічний редактор: Т. Величко**

Аналіз статистичних даних

Одеська обласна бібліотека для юнацтва, як методичний центр по роботі з юнацтвом та молоддю, протягом 2023 року здійснювала науково-методичне керівництво публічними бібліотеками територіальних громад Одещини, приділяючи значну увагу питанням організації бібліотечно-бібліографічного обслуговування користувачів віком від 14 до 35 років в умовах воєнного часу.

Моніторинг кількісних та якісних показників роботи публічних бібліотек здійснювався на основі нової державної статистичної форми бібліотечної звітності 6-НК, рекомендованих форм звітності про роботу бібліотек з юнацтвом і молоддю та додаткової текстової інформації. Звітування бібліотек за підсумками року проходили в онлайн-режимі.

У 2023 р. продовжили діяльність 9 ЦБС. З них – 8 міських у Б.-Дністровському, Ізмаїлі, Одесі, Подільську та Чорноморську (в т.ч. 3-дитячі ЦБС (Одеса, Ізмаїл, Чорноморськ) і 1 сільська - у Куяльницькій територіальній громаді Подільського р-ну.

В місті Одеса юнацтво обслуговують, як і раніше, ОННБ, 3 обласних бібліотеки: ОУНБ ім. М. Грушевського, ОЮБ, ОДБ ім. В. Катаєва, 2 міських: ЦБС для дорослих на чолі з ЦМБ ім. І.Я.Франка (21 бібліотека) та ЦБС для дітей на чолі з ЦМБ для дітей (19 бібліотек).

Кількість населення віком від 14 до 35 років в області на 31.12.2023 року – **623866**, в т.ч. в обласному центрі – **350500**, у сільській місцевості – **157609** (цифри приблизні).

За звітний період всіма публічними бібліотеками Одеської області зареєстровано **109782** користувача від 14 до 35 років, в т.ч. в обласному центрі – **36746**, у сільській місцевості – **43027**.

Бібліотеками у 2023 році охоплено **15%** (2022 – 22%) юнацтва та молоді.

При публічних бібліотеках області (окрім м. Одеси) діяли **572(-18)** структурних підрозділа. З ЦБС обласного центра – **671**.

З них: *1 юнацька бібліотека-філія (м. Ізмаїл); 3 юнацькі відділи (м. Білгород-Дністровський, м. Одеса, м. Чорноморськ); 14 кафедр; 554 (-18) групи.*

В них за ЄРК зареєстровано **92872** читачів, а обслуговано – **101235** (без ОННБ, ОУНБ, ОЮБ, ЦСМБ для дітей).

Найбільша кількість з них – учні 9-12 класів – **32837**, студентів вишів – **16174**, технікумів та коледжів – **9860**, робітників – **9769**, службовців – **8462**, ПТУ – **7617**, фермерів – **2479**, інших – **14681**.

Некоректно було б робити порівняльний аналіз з попереднім роком, тому, що у 2023 році у статформі 6-НК змінено основну вікову категорію юнацтво/молодь з “15-21 років” на “від 14 до 35 років”.

Послугами юнацької бібліотеки-філії № 6 міста Ізмаїла скористались 2784 юнаків та дівчат. В основному бібліотеки ЦБС для дорослих м.Ізмаїла працюють в онлайн-форматі, що викликано підвищеною небезпекою під час воєнного стану у цьому регіоні.

У юнацьких відділах читали 5673 осіб юнацького віку.

Загал читачів юнацьких кафедр склав 10704. В основних юнацьких структурних підрозділах (ЮСП) – групах – 56795.

При бібліотеках діяли 85 (-11) юнацьких клубів за інтересами. Найбільша кількість в Кодимській ТГ (14), Куяльницькій ЦБС (11), Захарівській ТГ (7), Болградській ТГ (6), Арцизькій (4), Ізмаїльській (4) та Сергіївській (4)ТГ.

14 ПБ з 91 ТГ надали інформацію про комплектування періодичними виданнями.

Аналіз інформаційних звітів

Другий рік публічні бібліотеки Одещини адаптуються до реалій повномасштабної війни, визначивши пріоритети бібліотечно-бібліографічного обслуговування читачів, особливо молоді та підлітків, в цей час, усвідомлюючи свою відповідальність за культурний фронт у сучасному просторі.

Вони переорієнтували свою діяльність, відповідно до потреб громад та внутрішньо переміщених українців, ставши гуманітарними штабами, волонтерськими та консультаційними центрами.

Бібліотеки підтримують військових та внутрішньо переміщених українців: безупинно плетуть маскувальні сітки, роблять окопні свічки, збирають гуманітарну допомогу для постраждалих регіонів, кошти для ЗСУ; надають доступ до інтернету та перевірених даних; активно популяризують українську культуру та літературу, історію та традиції нашої багатонаціональної Батьківщини і свого рідного краю.

У 2023 році публічні бібліотеки Ананьївської міської ТГ спрямовували свою діяльність на забезпечення вільного та необмеженого доступу до інформації, задоволення інформаційних потреб молоді, впровадження сучасних технологій, створення комфортних умов для відпочинку та дозвілля молоді, підтримки позитивного іміджу бібліотеки серед юнацтва.

До Всеукраїнського Дня бібліотек працівники книгозбірні підготували **фотозону “Бібліотека дарує крила”**. Молоді користувачі ділилися своїми світлинами у соцмережах:

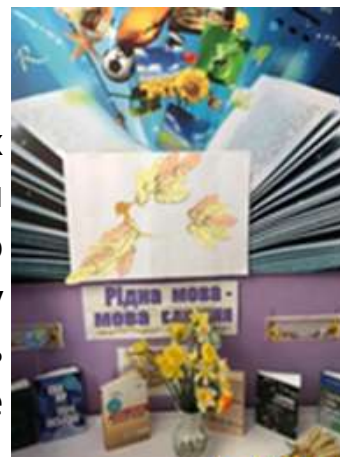

Фотозона до Великодня у парку “Молодіжний”

У 2023 р. в центральній публічній бібліотеці продовжував свою діяльність **розмовний клуб з вивчення української мови “Скажи мені українською”**.

Безкоштовні заняття для всіх бажаючих проводила молода, активна педагогиня, знавчиня мови, магістрантка Уманського педагогічного університету, студентка польського університету ім. Адама Міцкевича Лілія Пивовар. Одне з занять було проведено на цікаву тему "Правильне використання паронімів".

Також творчо та креативно підійшла Лілія Пивовар до проведення другого уроку на тему “Чи має людина крила?” Взявши за основу поезію Ліни Костенко, вона майстерно поєднала такий розділ мовознавства як фразеологія з українською літературою.

Вірш “Крила” – найвідоміша частина великої поезії Л. Костенко “Чайка на крижині”.

У травні місяці бібліотеку відвідала молода землячка **Катерина Ткаченко**.

Пані Катря - кандидатка філософських наук, лекторка Аньхойського університету фінансів та економіки КНР та **волонтерка у русі “Єдині”**

“Єдині” - це потужний безкоштовний курс вивчення української мови. Про історію створення курсу, ідеї та плани на майбутнє, подальшу співпрацю – теми, на які розмовляли з гостею. Її вишукану українську мову можна слухати вічно! Спершу діти не відпускали пані Катрю, запитуючи, як буде китайською те чи інше слово, а потім і дорослі слухали та захоплювалися землячкою, яка прославляє наше українське слово та культуру за кордоном.

<http://surl.liltsejp>

У рамках тижня громадянського суспільства, з метою збереження та популяризації унікальної культурної спадщини та підвищення інтересу до української мови взагалі та унікальних виразів, зокрема, КУ “Публічна бібліотека Ананьївської міської ради” долучилась до флешмобу [#РізнобарвнаОдещина](#) [#МовнаРізнобарвність](#).

В рамках проекту “Культурна демократія” тривало опитування місцевих жителів Ананьївської громади щодо елементів культурної спадщини, які збереглися в населених пунктах, пропонувалось згадати про історичні, архітектурні та природні пам’ятки; назвати самобутні, історичні культурні події, майстрів, колективи, підприємців.

Майже всі бібліотекарі з читачами, жителями та молоддю долучились до проєкту. Ананівська ТГ багата не лише на традиційну культуру та елементи нематеріальної спадщини, а й на історичні та природні пам'ятки.

<http://surl.li/tsemi>

Бібліотекарі сільських бібліотек також долучились до акцій.

Новогеоргіївка

Новоселівка

24 лютого 2023 р. в Новоселівській та Романівській сільській бібліотеці було презентовано виставку "Миру - бути", де бібліотекар дякує 25 землякам – захисникам, які боронять нашу країну.

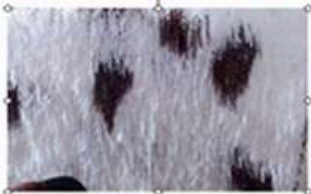
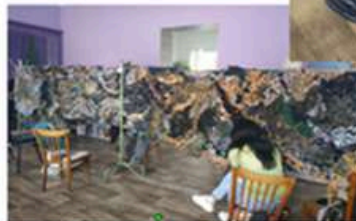
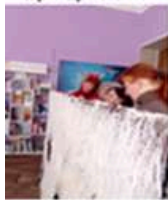
Новоселівка

Пасицели

До річниці вторгнення в Пасицельській бібліотеці-філії проведено патріотичну акцію "Разом до Перемоги". Відвідувачі бібліотеки ділилися своїми переживаннями та декларували вірші. Та ми віримо, що настане Мир в Україні, бо ми незламні, Перемога за нами!
<https://www.facebook.com/10017606942376/videos/pcb.867015407740316/5968245570118053>
<https://www.facebook.com/10017606942376/videos/pcb.867015407740316/873737550373689>

З 24 лютого 2022 року, коли наша держава зіткнулась з російською агресією, повномасштабним вторгненням, багато закладів культури стали волонтерськими центрами, які допомагають нашим ЗСУ. Бібліотекарі системи, їхні читачі та жителі громади згуртовано долучились до плетіння маскувальних сіток та утеплених килимків для наших воїнів-захисників, брали участь у благодійних ярмарках на підтримку ЗСУ.

Спільно з РВК та будинками культури була проведена акція “Зігрій теплом захисника”.

Поряд з чоловіками у складі добровольчих підрозділів у бойових операціях беруть участь і українські жінки. Бібліотекарка с. Жеребкове Моїсеєнко Ярослава Олександрівна (1993 р. народження) КУ “Центральна Публічна бібліотека Ананьївської міської ради” з листопада 2022 р. поповнила лави добровольців ЗСУ.

З нагоди Дня українського добровольця в бібліотеці біля презентованої читачам книжкової виставки “Добровольці: історія подвигу героїв”

була проведена поетична година “Вони для нас виборюють життя”. Читали вірші Сергія Братчука, добровольця 8-го окремого батальйону “Аратта” Української Добровольчої Армії, голови ГО “Чорний тюльпан. Одеса”, заслуженого журналіста України, речника Одеської військової адміністрації. Щира подяка усім добровольцям та вічна пам’ять полеглим в боях. <http://surl.liltsesq>

Арцизька міська публічна бібліотека.

15 вересня в Україні та світі відзначають Міжнародний день демократії.

Це надзвичайно важлива дата, адже більшість розвинених країн на планеті є демократичними. І наша держава ось уже кілька десятиліть рухається шляхом утвердження принципів народовладдя.

Виховна година “Діамант демократії” була надзвичайно корисною для школярів, бо ж усі вони невдовзі братимуть активну участь у розбудові демократії в Україні.

ПБ Білгород-Дністровської міської громади.

У квітні 2023 року було відзначено першу річницю початку визволення українських земель від рашистських загарбників. В кінці березня 2022 року українські війська почали звільняти Київську область від окупантів. 31 березня була звільнена Буча, яка перебувала в окупації 33 дні. Першими прийняли удар села Блиставиця, Синяк, Гаврилівка, Здвижівка, Луб’янка, Мироцьке.

Це були тяжкі часи, які свідомо принесла на наші землі країна-терорист. 10-ти українським містам: Волноваха, Гостомель, Маріуполь, Харків, Херсон, Чернігів, Буча, Ірпінь, Миколаєв, Охтирка було присвоєно почесну відзнаку “Місто-герой України”. Про ці події розповідали в бібліотеках-філіях різним категоріям користувачів під час низки патріотичних заходів. Зокрема, в бібліотеках відбулися: година пам’яті “28 днів окупації” в бібліотеці-філії ім. Лесі Українки, коментовані книжкові виставки “Вічна пам’ять невинно вбитим” та “Вистояли. Переможемо!” в Публічній бібліотеці, коментована фотовиставка в культурно-освітньому медиа-центрі бібліотеки філії ім. І.Нечуя-Левицького.

6 грудня наша країна відзначає державне свято - День Збройних сил України, яке зараз стало символом справжньої мужності, героїзму і відваги. Заходи розпочиналися хвилиною мовчання за загиблими Героями, що віддали своє життя, боронячи українські землі від російської навали.

В Публічній бібліотеці пройшла історична презентація “Збройні сили України – слава, гордість, міць країни”. Бібліотекарі розповіли учням 8-9 класів ЗЗСО № 5 про структуру та види Збройних сил України, познайомили з основними ознаками: емблема, прапор.

Презентували книжкову виставку на цю тематику. На захід запросили військовослужбовця інженерних військ, який розповів про основну діяльність своєї частини, відповідав на численні запитання присутніх. У відділі обслуговування дітей та юнацтва Публічної бібліотеки відбувся урок мужності “На варті Вітчизни”.

Бібліотекарі оформили патріотичну книжкову виставку “Українська армія – школа мужності”. На захід запросили військовослужбовця ЗСУ. Діти уважно слухали про професію військового, про подвиги воїнів під час виконання бойових завдань.

Хлопці та дівчата підготували та прочитали вірші-привітання, також, на згадку про зустріч, подарували свої малюнки, а військовослужбовець пригостив всіх смаколиками. З нових, сучасних, українських книжок бібліотекарі оформили цикл виставок: в бібліотеці-філії ім. І. Нечуя-Левицького “Збройні сили України – слава, гордість, міць країни”; в бібліотеці-філії ім. М. Кропивницького “Уклін всім, хто край свій боронить”; в бібліотеці-філії ім. Лесі Українки “На варті Вітчизни”.

З нагоди Дня Соборності України, бібліотекарами **Балтської міської ТГ** було проведено низку масових заходів, а саме: книжкові виставки, години спілкування, години державності.

Також кожна бібліотека брала участь в онлайн-флешмобі до Дня Соборності України [#ДеньСоборності](#) [#БалтаЗаСоборністьУкраїни](#).

До дня пам'яті жертв Голодомору в бібліотеках громади проведено години пам'яті та мітинги біля пам'ятного знаку жертв Голодомору “Пам'ять про скорботи -33 роки”.

В кожній бібліотеці оформлена книжкова виставка. 25 листопада до дня вшанування жертв Голодомору в Новопольській, Борсуківській, Гольмянській, Переймівській та Пасицелівській сільській бібліотеці відбулась година пам'яті “Голод 33-го – біль душі і пам'ять серця!”

До Дня Героїв Небесної Сотні в Плосківській, Чернеченській та Пасатській сільській бібліотеці відбулася година-реквієм та вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні. З нагоди цього дня в Балтській публічній бібліотеці було представлено виставку-пам'ять “Небесна Сотня воїнів майдану”.

До Дня захисників і захисниць України працівники культури сіл Новополь, Волова, Чернече провели святковий концерт. 1 жовтня відбувся благодійно-патріотичний захід “Герої живуть серед нас!”, де звучали щирі слова подяки і шани нашим захисникам та захисницям.

Благодійна акція “Зігрій захисника”.

6 грудня до Дня Збройних Сил України Балтська публічна бібліотека оголосила благодійну акцію “Зігрій захисника”, яка тривала з 30 листопада по 9 грудня. Кожен охочий мешканець громади долучився до акції та підтримав наших захисників. Завдяки цьому, було зібрано велику кількість теплих шкарпеток, шапок, рукавиць, чаю, кави, смаколиків та ліків для наших героїв.

Березівська міська ТГ. Допомогу в комплектуванні бібліотечного фонду надають користувачі бібліотек. Добročинна акція “Подаруй бібліотеці книгу” дає змогу поповнити фонди бібліотек.

Бібліотеки отримали в дар від приватних осіб, добрих друзів 70 примірників книг на суму 7455 грн. Також були виділені кошти на купівлю літератури у кількості 29 екземплярів на суму 4881 грн.

Всього протягом року в бібліотеки Березівської міської територіальної громади надійшло 367 примірників.

Кожного місяця у центральній ПБ проходять бібліотечно-бібліографічні заняття у різних формах: екскурсії, огляди, бесіди, консультації, практичні заняття.

До видатних історичних подій методико-бібліографічний відділ видає закладки, інформаційні списки, пам'ятки, буклети, дайджести, бібліографічні посібники та інформаційні бюлетені новинок.

Закладки та буклети до ювілейних дат та знакових подій: “І все ж письменником бути прекрасно!” (до 100-річчя Василя Земляка), “Безсмертні, як вогонь, спокійні, як граніт” (до дня захисників та захисниць України), “Пісня, що в серці з

дитинства” (до 80-річчя Раїси Кириченко), “Неймовірно важко це збагнути... Біль навіки запікся і застиг” (до дня пам'яті жертв Голокосту), “Булінг – мій світ без насильства”. Протягом року випускались інформаційні списки літератури “Вчителям, педагогам, наставникам”, та поточні інформаційні бюлетені “Нові надходження до КЗ ”Березівська міська публічна бібліотека” у першому кварталі 2023 року” та “Нові надходження до КЗ ”Березівська міська публічна бібліотека” у другому кварталі 2023 року”.

Важливою формою роботи бібліотек є діяльність клубів за інтересами та любительські об'єднання при бібліотеках, що сприяють розвитку творчої самореалізації особистості. Користувачі бібліотек зацікавлені у створенні таких об'єднань. Загалом в громаді діє 6 клубів за інтересами для читачів усіх вікових категорій.

У міській територіальній громаді обслуговується 28 користувачів-інвалідів.

31 березня березівчани відзначали 79-ту річницю з Дня визволення рідного краю від нацистів віддаючи данину пам'яті воїнам, які загинули в боях за звільнення України, і мирним жителям, що постраждали від дій нацистських окупантів.

Відділом обслуговування КЗ “Березівська міська публічна бібліотека” було запропоновано до перегляду тематичну полицю “Доки живемо - пам'ятаємо”. Україна завжди пам'ятатиме тих, хто ціною свого життя захищав і визволяв її в роки воєнного лихоліття. Про незламність духу воїнів у боротьбі з нацистськими загарбниками, відвагу та героїзм наших земляків можна було переглянути в представлених документах.

До Свята вишиванки бібліотекарі відділу обслуговування міської публічної бібліотеки підготували виставку - інсталяцію “Вишиванка - поема життя, закодована вічність в узорах”.

Традиційно, кожного року, в останню суботу вересня місто Березівка святкує свій День народження. У 2023 році 30 вересня місту виповнилося 221 рік з дня заснування. Бібліотекарі відділу обслуговування КЗ “Березівська міська публічна бібліотека” підготували для всіх своїх відвідувачів книжкову виставку “Я ❤️ Березівку”, де були представлені матеріали історичного характеру, твори місцевих письменників про рідний край тощо.

Біляївська ТГ. Поезія про війну, про тих, хто на війні, і про тих, хто вдома чекає своїх героїв...

Це про збірку білявчанки Кіми Левкович “Дівчинка танцює під дощем”, яку було презентовано в Біляївській міській публічній бібліотеці. Тут, найперше, вилились особисті переживання, адже вона одна із тих, яка знає, як це – чекати з війни.

З перших днів війни її чоловік боронить Україну і з перших днів війни Кіма намагається йому допомогти. Тому й народилась ця книга, за продаж якої кошти йдуть на фронт, зокрема у 126 бригаду Південного фронту, де воює її чоловік.

Зустріч пройшла разом з юною художницею Нонною Цікарашвілі, чий малюнок став ілюстрацією для обкладинки збірки.

В Біляївській міській публічній бібліотеці відбулась зустріч з головним редактором українського видавництва “Фоліо” Олександром Красовицьким.

Присутнім дуже сподобалась розповідь головного редактора, який зачепив надважливі питання тернистого шляху України до своєї свободи, звернув увагу на важливість відродження бібліотек у сучасному суспільстві та поновлення їх книжковими фондами.

На завершення подарував для бібліотеки книги видавництва “Фоліо” та частину книг під своїм авторством. А ще – присутні з задоволенням придбали для себе книги, які їм сподобались.

Бібліотекарі **Болградської ЦБС** не стоять осторонь подій сьогодення. Активно переформували роботу ще з початку повномасштабного вторгнення рф в Україну: максимально надавали всі можливі бібліотечні послуги, стали справжніми центрами підтримки біженців, здійснювали різнобічну допомогу мешканцям громади та ВПО. І сьогодні, на прохання користувачів, надає можливість безкоштовно скористатися Інтернетом, зарядити мобільні пристрої, зробити ксерокопії документів, почитати журнали, газети, книги, взяти участь у масових заходах, випити гарячого чаю та кави.

До Болградської ЦБС звертались сім’ї переселенців, щоб отримати книги та періодичні видання. Вони ділилися своїми спогадами та талантами. У Виноградівській с/б читачка бібліотеки, яка дуже гарно володіє грою на флейті, продемонструвала читачам свій талант.

Залізничненському ліцеї разом з місцевою бібліотекою було проведено тематичний захід “Не витравити з серця біль Афгану...”.

В міських бібліотеках і бібліотеках-філіях до Дня пам'яті жертв Бабиного Яру діяли тематичні книжкові виставки.

У Владиченській сільській бібліотеці було оформлено книжково-ілюстративну виставку “Бабин Яр: жива пам'ять” та запропоновано переглянути відео “Бабин Яр: трагедія людства”.

Бібліотеки Васильївської сільської громади.

Голицька сільська бібліотека до Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, створила виставку книг та дошку пам'яті співвітчизника, який загинув, захищаючи свою державу.

Каракуртська публична бібліотека 29 січня провела захід та оформила тематичну виставку до Дня пам'яті захисників Донецького аеропорту. З учнями 11 кл – інформаційний час “Міста-герої України: боротьба за свою землю, незалежність та честь!”.

Цикл заходів “Про День спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя”. До Дня пам'яті загиблих дітей пройшла інформаційна година “Буча - невгамовна біль України”.

“Джерела та витoki малої батьківщини – Каракут”. Про культуру та історію своєї прабатьківщини до дня Незалежності Албанії розповіла книжкова виставка та захід у бібліотеці.

Великомихайлівська ТГ. “Герої нескореної України – наші земляки”

Під час бібліотечних заходів до Дня захисників і захисниць України у Великомихайлівський ПБ було проведено уроки мужності “Герої рідного краю” для ліцеїстів 7-11 класів, присвячені мешканцям громади, які сьогодні дають відсіч російській агресії та героям, які віддали своє життя за нашу Україну. Діти більше дізнались і про загиблих воїнів-земляків, і про тих, хто зараз бере участь у бойових діях.

6 жовтня на один з таких уроків завітали випускники Великомихайлівського опорного лицю Шавша Іван Віталійович та Дикуненко Сергій Михайлович. Гості говорили з учнями про цінності, за які сьогодні борються наші земляки та весь український народ, відповідали на запитання.

XR-виставка “Справжні причини війни, або як працює російська пропаганда”

Ця унікальна та інноваційна виставка розроблена спеціально для протидії російській пропаганді, з метою підвищити рівень обізнаності та медіа грамотності у суспільстві.

Виставка поєднує знайомий всім формат постерів з новітніми технологіями. Завдяки додатку edAR всі переваги 3D, AR та VR-досвіду можуть бути доступні без спеціальної техніки.

КЗ “Публічна бібліотека Великомихайлівської селищної ради”

приєднався до національного марафону протидії пропаганді та запросив відвідати виставку з 6 по 10 листопада 2023 року.

Додаток edAR, що робить AR-технології доступними для освітян та громадських активістів, розробив ГО “Європейський Інститут Чорнобиля” у партнерстві з ініціативою “НотаЄнота” в рамках проєкту “Термінова підтримка ЄС для громадянського суспільства”, що впроваджується ІСАР Єднання за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Флешмоб до Дня Вишиванки.

Для учнів 10-11 класів Великомихайлівського ліцею було проведено огляд нової літератури “Сучасні видання для юнацтва”, на якому бібліотекарі ознайомили учнів з книжковими новинками і зазначили, що нинішні книжки для юнацтва написані таким чином, щоб бути на одній хвили з внутрішнім світом молоді людини зі своїми складнощами, переживаннями, мріями, почуттями.

Іноді саме книжка стає для дівчини чи хлопця другом чи подругою і готова вислухати і промовити те, що втішить, надасть сили і пояснить, що все нормально, а буде ще краще, хоч і не так легко, як здається.

Великомихайлівська бібліотека отримала в подарунок від автора - Павла Вишебаби - книжку “Тільки не пиши мені про війну”. Це дебютна збірка поезій, з творами якої вже знайомі мільйони українців.

Автор даної збірки талановитий поет, воїн-захисник, який відчуває події своїм серцем і передає їх нам, а особливо, молодому поколінню. Розмова про добірку книг, присвячених нашим захисникам, відбулася в 9-Б класі Великомихайлівського опорного лицюю напередодні Дня захисників і захисниць України.

Великодальницька ПБ.

До Дня пам'яті жертв голодомору підготували книго-фото-виставку “Пам'ять про скорботні 1932 – 1933 роки”, разом з КЗ “Центр культури та дозвілля Великодальницької сільської ради” провели захід “Незагойна рана України”.

Було оформлено куточок по краєзнавству. Оформлені полки “Ти перлина України – Одещина моя!” та “Великодальницька ОТГ. Ми – це Україна”.

Підготовлена краєзнавча слайд-презентація “Громадський і державний діяч та лікар, засновник Великодальницької лікарні Іван Липа”, історична фото-мандрівка “Мій край – моя історія” та тематично – ілюстраційна виставка “Прийшов Спас, йде вже літо від нас”.

На допомогу соціалізації молоді та профорієнтації проведена слайд-презентація “Відшукай свою професію”.

Протягом року проводились заходи з художньо-естетичного виховання читачів, популяризації світової та української літератури та культури.

У січні місяці представлена книжкова виставка “Книги ювіляри 2023 року”. До Всесвітнього дня поезії оформили поетичний колаж “На струнах слова”. На фото – місцевий поет Павло Поліщук, який до Всесвітнього дня поезії презентував та подарував бібліотеці свою книгу, збірку віршів.

Вилківська ТГ. Публічна бібліотека взяла участь у пілотному проєкті “Польська полиця в Україні”, що реалізується інститутом книги у Польщі за підтримки Міністерства культури та національної спадщини Польщі і Міністерства культури та інформаційної політики України. В межах даного проєкту Вилківська Публічна бібліотека безкоштовно отримала комплект із 20 видань – це класична література для дорослих, дітей та підлітків; книги польських авторів у перекладі українською мовою.

Вилківська міська рада, під керівництвом Матвія Іванова, закупила для читачів громади книг на 17432 грн. В основному, відбір книжок було націлено на шкільну програмну літературу для дітей і підлітків.

13 червня на території Вилківської громади відбулась чудова подія – відкриття бібліохабів в місті Вилкове та старостинських округах Вилківської міської ради села Мирне і Десантне. “Завдяки можливості взяти участь у Проєкті ”Надання соціальних послуг в громаді” втілені в життя всі задуми та ми тепер можемо надавати соціальні послуги для різних верств населення. Тепер у нас оновлені бібліотеки з сучасними технічними засобами стали не просто місцем для зберігання книг і отримання інформації, а перетворилися в простори для творчості, презентацій, майданчики для спілкування”.

Дуже активна людина бібліотекар Десантненської бібліотеки. Її поважають дорослі та люблять діти. В бібліотеці завжди багато читачів, де їх завжди чекають й тепло приймають.

З метою пропаганди здорового способу життя у Десантненській бібліотеці для учнів 10 – 11 класів було проведено годину цікавих повідомлень з переглядом відеоролику “Спорт – стиль життя”. Під сучасні пісні вчитель фізичної культури Ковальов Максим провів фізичну розминку на свіжому повітрі.

Багато сучасних заходів проводять фахівці Мирнівської, Приморської і Новомиколаївської сільських бібліотек.

У бібліотеках **Городненської громади** у 2023 році було проведено час мужності “Небесна Сотня – ціна свободи”, оформлено книжкову виставку “Герої не вмирають”; пройшла історична година “Єдина Україна – єдиний народ” до Дня Соборності України.

24 січня до Дня Голокосту у Дмитрівській бібліотеці пройшло історичне читання та презентація книжкової виставки “Пам'ятати та ніколи не забути” для учнів 10 класів.

Виставка до Дня Збройних Сил України. На виставці зібрано літературу про історію створення української армії та сучасних героїв нашого часу.

Доброславська ТГ. З нагоди свята Дня української державності у Доброславській публічній бібліотеці з учнями старших класів лицею була проведена інформаційна година “Історія державотворення нашої країни”, а також проведена вікторина за цією тематикою.

В Троянівській бібліотеці-філії було проведено годину пам'яті та книжкову виставку до Дня вшанування жертв Голодомору “Голодомор – не виплакані сльози”.

До Всесвітнього дня вишиванки була представлена книжково ілюстративна виставка “Вишиванка - свято української душі”.

Шомполівською бібліотекою-філією оформлена книжкова виставка “Тарас Шевченко живе і промовляє” та проведений конкурс читців “До висот Шевченківського слова” до дня народження Т.Г. Шевченка.

Долинська ТГ.

29 вересня до Дня трагедії Бабиного Яру в бібліотеці проведено історичну годину: “Бабин Яр: пам'ять на тлі історії”.

30 вересня – Всеукраїнський день бібліотек. Це свято символізує глибоку повагу українського народу до своєї духовної спадщини, освіти і культури, адже з давніх часів бібліотеки були храмами книги, збирачами історичної і культурної спадщини, а бібліотекарі – лікарями людської душі. В цей день пройшов день відкритих дверей: “Бібліотека – спільнодія для твоєї мрії”.

Разом зі школою Долинська ПБ взяла участь в живому ланцюзі: “Велика злука – великі сподівання”.

Публічні бібліотеки **Захарівської селищної ради**. Кафедра юнацтва ЦПБ для активного залучання підлітків та молоді до бібліотеки і книги провела: “Читай не в Інтернеті, а в журналі і газеті” - інформаційний стенд; “Найцікавіші книги чекають на Вас у бібліотеці!”; Тиждень книги “На літературних вітрилах”: “Що читаємо сьогодні?” - тиждень журнальних відкриттів; “Строката суміш: все про всіх і все про все” – прес-калейдоскоп. Для залучення нових читачів була проведена промо-акція “Поспішай до бібліотеки”. День відкритих дверей “Мудрість всіх віків, хранителько добра” вже традиційно проводиться до Всеукраїнського дня бібліотек.

Зеленогірська ТГ. День Соборності України. З нагоди відзначення цієї дати Зеленогірська селищна бібліотека пропонувала до перегляду книжкову виставку “Захід, схід – одна країна! Це соборна Україна!”. В Гвоздавській сільській бібліотеці пройшла бесіда під назвою “Соборність України – символ свободи та єднання”. Тематична полиця “Символ національного єднання народу” до дня Соборності в Ясенівській сільській бібліотеці.

27 січня Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту.
В Познанській сільській бібліотеці оформлено виставку-пам'ять “Голокост – масові вбивства євреїв”. В Зеленогірській селищній бібліотеці було оформлено книжкову полицку “Голокост – лихо століття”.

До Всеукраїнського Тижня читання в Гвоздавській бібліотеці відбувся захід “Будь сучасний. Читай українське!” Юні читачі із задоволенням ознайомилися з книгами українських письменників та цікаво провели час.

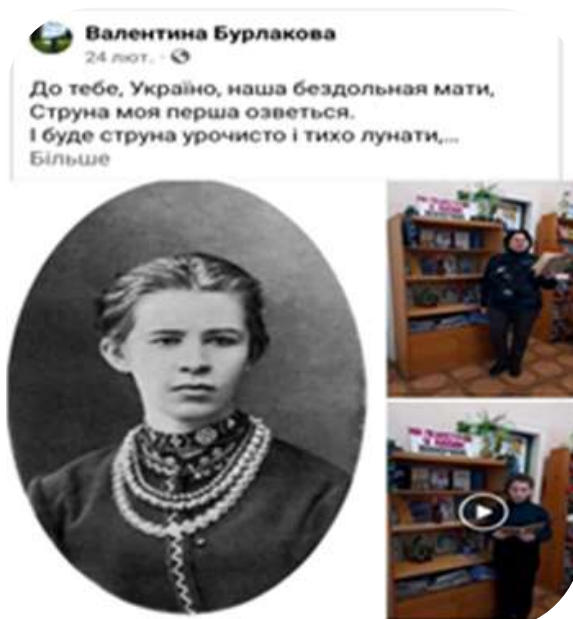
В Познанській сільській бібліотеці до Дня ЗСУ діяла книжкова виставка “ЗСУ – наш надійний захист”.

Іванівської ТГ.

Усі бібліотеки взяли участь в онлайн-конкурсі до Дня збройних сил України “Напиши листа воїну-захиснику”.

Літературно-поетичні композиції: “Мій пелюсточок у Лесин віночок” та “На вічнім шляху до Шевченка”.

Ізмаїльська міська ЦБС. Юнацька бібліотека.

Бібліотека для юнацтва підготувала папку-досьє “Герої не вмирають”, в якій збрала матеріал про загиблих воїнів. У ній інформація з джерел місцевих сайтів.

У 2023 році виповнилося 195 років від Дня народження великого французького письменника Жуль Габріеля Верна, якого вважають своїм кумиром мільйони читачів у різних куточках світу. Було оголошено конкурс серед читачів Юнацької бібліотеки на створення кращого буктрейлера. Конкурс проводився з метою популяризація книги і читання серед молоді та підвищення рівня ІТ-компетентності.

Перемогла у номінації “Книги, які надихають” учениця ЗОШ № 16 Білокашкіна Дар’я. Її буктрейлер розміщено на сторінці бібліотеки в Facebook.

Бібліотека підготувала виставку-огляд “Пласт завжди з нами”. На виставці створили символічну ватру та прикрасили елементами організації. Було привернуто увагу молоді до скаутського руху, адже молоде покоління має ідентифікувати себе з українським народом, прагнути жити в Україні, розбудовувати свою країну, служити Вітчизні на шляху її національного демократичного розвитку.

До Міжнародного дня англійської мови у читальному залі Юнацької бібліотеки представлена книжково-ілюстративна виставка “Do you speak English?”, на якій можна було ознайомитися з історією та культурою Великобританії. На виставці були представлені словники, журнали, та книги на англійській мові.

Це твори відомих англійських письменників: Вільяма Шекспіра, Артура Конан Дойля, Джорджа Байрона та ін.; журнали для вивчення англійської мови: Digest, Іноземна мова, Англія тощо.

До Дня працівників морського і річкового флоту підготували інсталяцію “Працівникам морського і річкового флоту – віват!”, на якій була представлена інформація про морську галузь регіону, історію УДП, а також форма курсанта Дунайського інституту Національного університету “Одеська морська академія”.

Юнацька бібліотека взяла участь в обласному віртуальному марафоні бібліотечних світлин “Книга – це зброя і захист” під хештегом #книга_це_зброя_і_захист, який був запропонований Одеською обласною бібліотекою для юнацтва.

Книжково-ілюстративна патріотична виставка “За честь, за волю, українську долю” присвячена мужнім захисникам Батьківщини.

Тренінговий Центр. Інтеграція ВПО та населення

В Ізмаїлі знайшли тимчасовий притулок більше трьох сотень мирних жителів східних областей. Тренінговий центр для переселенців зі Сходу України був створений на базі Ізмаїльської бібліотеки для юнацтва в рамках проєкту “Всебічна стабілізаційна підтримка внутрішньо переміщених осіб і постраждалого населення України”. В бібліотеці проводиться масштабна робота з переселенцями. Особлива увага приділяється інтеграції переселених зі сходу людей в місцеву громаду, їх адаптація до незнайомої обстановки, нового міста та його населення. Також важливою частиною такої роботи є психологічні тренінги та сеанси арт-терапії, спрямовані на допомогу в подоланні посттравматичного синдрому, яким страждають люди, що вимушені покинути свій будинок і влаштуватися на чужині.

Протягом року Юнацька бібліотека знайомила переселенців із звичаями та традиціями краю, з видатними людьми Ізмаїльщини та надавали всю важливу інформацію для кращого занурення у життя міста. В бібліотеці проводились заходи краєзнавчого характеру: онлайн - мандрівка Бессарабією; “Дорогами Одещини” – онлайн подорож; “Дорожня карта Ізмаїлу”; онлайн- презентація страв Бессарабської кухні; “Ізмаїл – це ”ворота” в регіон нижнього Дунаю”; Relax-читання письменників Одещини; Art майстерня “Знайомство з художниками Ізмаїла”; онлайн-бібліофортеця Ізмаїл; етносвітлиця онлайн “Як у нас у Ізмаїлі”

Кодимська ТГ. Протягом 2023 року діяльність КУ “Кодимська публічна бібліотека” фокусувалась на восьми актуальних аспектах:

розвиток культури читання, як складової розвитку особистості, виду неформальної освіти та психологічної допомоги;

пропагування української культури, як сукупності матеріальних та духовних цінностей, створених українським народом протягом його історії;

популяризація української мови і літератури;

актуалізація книжкових фондів;

проведення мультидисциплінарних активностей, які поєднують розвиток культури читання з важливими питаннями сучасності (патріотичне виховання, правова освіта, здоровий спосіб життя тощо);

проектна діяльність;

розвиток цифрової освіти, цифрової безпеки та медіа грамотності;

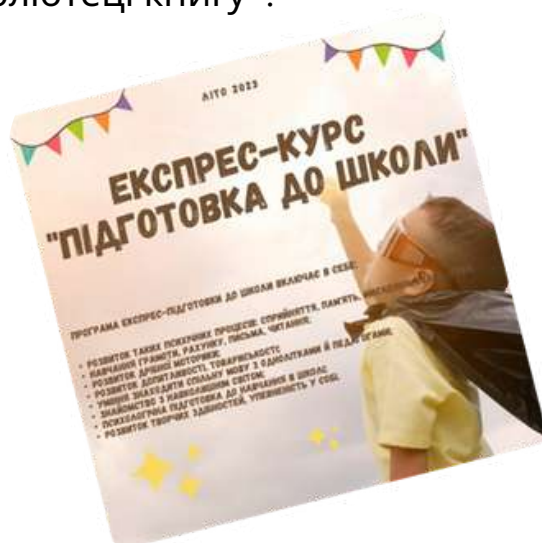
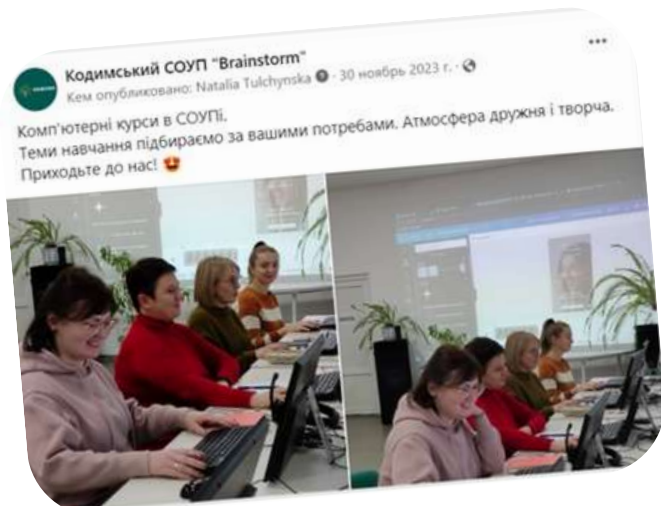
волонтерська робота та підтримка діяльності громадських організацій.

Працівники бібліотек збирали кошти на потреби ЗСУ, плели маскувальні сітки та килимки, видавали гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним особам та соціально незахищеним верствам населення, сприяли інтеграції ВПО в соціо-культурний простір громади, підтримували діяльність громадської ради ВПО.

Одним з пріоритетних напрямків методичної роботи КУ “Кодимська ПБ” в 2023 році було підвищення кваліфікації бібліотекарів. З цією метою щоквартально проводились практикуми та семінарські заняття, які давали можливість бібліотекарям набувати практичні навички ведення планово-звітної документації, запроваджувати інноваційні методики, нові бібліотечні технології у роботі. Чотири рази за рік здійснювались виїзди на місця. Під час відвідування бібліотек-філій вивчалась їх діяльність, надавалась консультативна і практична допомога, спрямована на оновлення оформлення приміщень і постійно діючих виставок, оволодіння передовими методами роботи.

Протягом року реалізовувала 8 культурно-освітніх проектів: “Промоція читання”; “Бесіди біля літературного каміна”; “Шпаків шлях”; “Курс комп’ютерної грамотності”; “Курс вивчення нового українського правопису”; “Психологічна підготовка дітей до школи”; “Курси з польської мови онлайн”; “Подаруй бібліотеці книгу”.

17 серпня в Кодимі відбувся ряд благодійних заходів до Дня молоді. Надзвичайно цікавою була презентація розмовного клубу "Ріка", що проходила в СОУПі Кодимської публічної бібліотеки.

1 жовтня – День захисників і захисниць України. До цього великого державного свята, яке покликане вшанувати всіх тих героїв та героїнь, які мужньо захищають нашу рідну Батьківщину від ворогів, в бібліотеці відбувся патріотичний захід для юнацтва та оформлена книжкова виставка.

В бібліотечних закладах *Красносільської територіальної громади* до свят пройшли заходи новорічно-різдвяного циклу “З Новим роком, Україно!”. Це були привітання, конкурси та розваги.

До Дня пам'яті Героїв Крут, коли українці вшановують пам'ять Київських студентів, які стали жертвами нерівного бою проти армії більшовиків, біля селища Крути Чернігівської області, Іванівська бібліотека організувала тематичну викладку “Трагедія Крут: кризь призму минулого і сучасного”. В Красносільській сільській бібліотеці відбулася година спілкування “На Аскольдовій могилі український цвіт”. В Лізинській сільській бібліотеці відбувся перегляд фільму “Крути 29.01.1918 року”. Кубанська сільська бібліотека разом із клубним закладом підготували та провели історичну годину “Крути – наша слава, наша історія”, переглянули документальну стрічку “Пишемо історію”. На заходах було висвітлено трагізм і велич боротьби української молоді під Крутами.

Щорічно, у першу середу лютого, світ відзначає Всесвітній день читання вголос. Цю подію започаткував міжнародний освітній проект “LitWorld” у 2010 році. До Дня читання вголос в Кубанській сільській бібліотеці діяла виставка “Читаймо вголос дорослим і малим”, а також в медіацентрі “Сінергія” всі бажаючі мали змогу прийти і почитати вголос улюблену книгу.

До Дня вшанування Героїв Небесної Сотні в Красносільській сільській бібліотеці була організована книжково-ілюстративна виставка “Небесна сотня – в пам'яті назавжди”. Читачі ознайомилися з історичними фактами цього дня.

Згадали подвиг загиблих Героїв Небесної Сотні, які віддали своє життя за Європейський вибір українців, за права та свободу людини.

24 лютого до річниці початку повномасштабної агресії російської федерації проти України в медіацентрі “Синергія”, вшанували пам’ять воїнів, що віддали своє життя захищаючи свою Батьківщину.

<http://surl.liltuzyy>

Кубанська сільська бібліотека підготувала тематичну виставку “Зимовим ранком на світанку”. Хвилиною мовчання вшанували пам’ять загиблих воїнів та мирних жителів України.

До болгарського свята – Баба Марта, який болгари святкують 1 березня, в Кубанській сільській бібліотеці пройшов майстер-клас з виготовлення мартенічок. Готові сувеніри дарували болгарам села, на знак того, що червона та біла ниточки зв’язують болгар по всьому світу.

6 липня в народі називають Днем Горпини Купальської. Вважали, що в цей день всі трави мають особливу цілющу силу. На майданчику біля Іванівської сільської бібліотеки проходив цікавий захід “Цілющі трави на Івана Купала”.

<http://surl.lilivkkg>

16 червня в медіацентрі “Синергія” Іванівської сільської бібліотеки з метою об’єднання різних поколінь було проведено захід “День що єднає покоління” та конкурс малюнків “Єдність та свобода очима дітей”.

Свято відбулося за підтримки Ради Європи в рамках проєкту “Підтримка реформування законодавчої бази щодо національних меншин і ромів в Україні”. На заході були присутні місцеві представники греків та болгар разом зі своїми дітьми та онуками.

<http://surl.lilivkmo>

На базі Іванівської сільської бібліотеки, розпочав свою роботу розмовний клуб “Мовний струмочок”. Головна мета клубу допомогти всім охочим вивчати, розвивати та вдосконалювати українську мову. <http://surl.lilivknh>

Бібліотечні заклади Красносільської територіальної громади організовували та проводили різноманітні заходи до Дня вишиванки, до Міжнародного Дня музеїв, до Дня родини, до Дня матері, до Дня слов’янської писемності і культури.

Криничненська сільська бібліотека **Криничненської сільської ТГ** отримала 20 українських перекладів книг популярних польських авторів, надрукованих в межах проєкту “Польська книжкова полиця”.

Це спільний проєкт Українського інституту книги й Instytut Książki.

Проведено історичний екскурс “Голодомор в Україні: говоримо сьогодні, пам’ятаємо завжди” з читачами-учнями 9-го класу.

До Дня захисника та захисниць України Криничненська сільська бібліотека провела с читачами-учнями 10 кл. виховну годину “Слава незламним захисникам”.

Кубейська ТГ.

#Кубейська публічна бібліотека

Щороку 15 лютого в Україні відзначають День вшанування учасників бойових дій на території інших держав. Афганська війна залишила важкі наслідки для України. Туди з України було направлено більше 160 тисяч військовослужбовців. Не повернулися додому 3360 воїнів, з них 3280 загинули, а 80 пропали без вісти або потрапили в полон.

У читальному залі було оформлено ілюстративно-книжкова виставка “Україна. Війна” до річниці початку повномасштабного вторгнення.

#Виноградненська сільська бібліотека-філія

Всесвітній день вишиванки відносно молоде свято. Відзначати його почали в 2006 році, але воно стало дуже популярним не тільки в Україні, а й за кордоном. Українська вишиванка не просто святковий одяг. Споконвіку сорочка, вишита дружиною або мамою, вважалась потужним оберегом, кожен стібок зберігав у собі любов і тепло душі.

Свято щорічно відзначають у третій четвер травня. В бібліотеці була розгорнута святкова виставка “А над світом українська вишиванка цвіте”.

В період з 4 до 10 грудня в Україні проходив Національний тиждень читання. Кубейська публічна бібліотека долучилися до акції та пропонувала своїм читачам книжкову виставку-пораду “Екранізація української класики. Від роману до екрану”, де була представлена різноманітна література, яку у різний час екранізували.

Відвідувачі мали можливість не лише познайомитися з цікавою книгою, а й сфотографуватися у рамці “Я люблю читати”.

День Соборності України.

До Дня пам'яті Герої Крут 27 січня Виноградненським будинком культури спільно з бібліотекою, було проведено захід “Крути - символ українського патріотизму” з учнями 11 класу.

20 лютого у День Героїв Небесної Сотні Виноградненським будинком культури спільно з бібліотекою було проведено урок-пам'ять “Небесна сотня. Ангели свободи” присвячений Героям Майдану, які загинули за світле майбутнє України.

#Оріхівська сільська бібліотека-філія

26 квітня 2023 року в Оріхівському БК спільно з бібліотекою провели інсценізацію вірша В.Бурім “Чорнобиль-трава”.

#Виноградненська сільська бібліотека-філія

Бабин Яр – це трагедія всього людства, але сталася вона на українській землі. І тому українці не мають права забувати про неї.

Історія Бабиного Яру – страшна і повчальна. Десятки тисяч жертв – це реальна ціна за людську безвідповідальність і маніакальне бажання панувати над світом. Водночас, це повчальний урок для нинішнього покоління, яке має знати всю правду про одну з найбільших трагедій людства.

Кулевчанської ТГ.

“Трифон Заризан” або Трифонів день – стародавнє свято болгарського походження, яке щорічно відзначається 14 лютого у всіх балканських країнах. За традиціями в цей день відбувається перше символічне обрізання виноградних лоз в новому році. І в разі, якщо всі традиції свята дотримані, винороба очікує добрий врожай винограду і, як наслідок, смачне і якісне вино з цього річного врожаю. Працівники сільської бібліотеки разом з працівниками будинку культури підготували яскраве свято.

До Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя в бібліотеці була оформлена тематична виставка “Крим – це Україна, Севастополь – українське місто”. З учнями 10 кл. проведено відео-перегляд “День Кримського спротиву – як це було..”, на якому присутні ознайомилися з історичними подіями та фактами тих днів.

Куяльницька ТГ.

Низка яскравих заходів відбулась в бібліотеках громади до Дня Прапора України та Дня Незалежності України. Користувачів різних вікових категорій в єдиному патріотичному пориві об'єднали низку заходів: літературно-музичні композиції “Україна єдина, незламна, сильна” (Вишневе), “Незалежна і єдина наша рідна Україна” (Стара Кульна), літературно-поетичні години “Моя Україна – незалежна і вільна” (Новоселівка), “Живи і процвітай, моя Україно” (Глибочок), історична година “Ти воскреснеш, моя Україно, в давній величі, славі й красі” (Борщі), народознавчу годину “Легенди та звичаї рідного краю” (Коси), презентації книжкових виставок “І є держава Україна, і є її нескорений народ” (Гонората), “Шляхом Незалежності” (ЦБ), вікторини та флешмоби у жовто-блакитному вимірі.

Запаленням свічки героям (куяльницьким сільським головою Сергієм Паламарчуком) розпочалась година національної пам'яті “Небесна Сотня у вирій полетіла...” в центральній бібліотеці.

Присутні в залі очільники громади, представники молодіжного парламенту, працівники закладів культури провели паралелі жертвності молодих українців в боротьбі за незалежність України від Крутів до сьогодні, дізнались багато нового про символіку Майдану, познайомилися з художніми творами, фільмами та картинами, які присвячені Героям Небесної Сотні, слухали ведучих та переглядали документальні відео.

До одного з головних свят нашої держави – Дня Конституції України в усіх бібліотеках-філіях відбулись презентації книжкових виставок, огляди літератури, правові вікторини, перегляди документальних фільмів. Найкращими виставками можна назвати “Перша в світі Конституція – українська” (Борщі), “Конституція – гарант незалежності” (Гонората, Бочманівка), “Конституція і мої права” (ЦБ), виставка-факт “Конституція – Основний Закон України” (Новоселівка).

Змістовно насиченими заходами для молоді та дорослих стали: інформаційно-правовий лабіринт “Жити за законами своєї держави” з відео-екскурсами та правовими вікторинами (Новоселівка), години спілкування “До Конституції – з повагою, до влади – з надією” (Нестоїта), “Конституція – верховенство права і свободи” (Гидерим), патріотична година з флешмобом та правовими іграми “Я – Українець. Є у мене право на рідну мову та свою державу” (Стара Кульна), година державності “Конституція – гарант незалежності” (Ставки), правова вікторина «Конституція – символ незалежної України» (Малий Фонтан), патріотичні

відеоекскурсії “Творець першої Української Конституції” (Вишневе), “Конституція – фундамент суверенітету” (Куяльник).

Великим заходом напрямку патріотичного та правового виховання молоді стала патріотична культурно-освітня акція «Молодь і час», підготовлена працівниками центральної бібліотеки та центру культури і дозвілля з метою розповісти підліткам про загрозу, яке несе сучасне молодіжне угруповання «ЧВК Редан», та про молодіжні рухи, які є альтернативою насиллю та бійкам.

Акція відбулась на території закладів освіти сіл Новоселівка та Малий Фонтан.

Особливу увагу організатори заходу приділили інформуванню молоді про сучасні молодіжні організації, які діють на Україні вже багато років, такі як: Пластуні-скаути, волонтерський рух БУР (“Будуємо Україну Разом”), а також про воєнно-патріотичну гру “Джура”, які виховують справжніх патріотів, акумулюючи молодіжну енергію на розвиток особистості, фізичний розвиток, на розбудову своєї країни, свого майбутнього.

Справжньою хвилиною єдності стала участь бібліотекарів та читачів центральної бібліотеки на чолі з начальником відділу культури та туризму Куяльницької сільської ради Надією Красовською у Радіодиктанті національної єдності-2023 в рамках мовного флешмобу “Єднаємо Україну”.

Любашівська ТГ. В 2023 році ГО “ВО ”Архангела Михаїла” плідно продовжила свою роботу, розпочату на початку повномасштабного вторгнення. На постійній основі в бібліотеці проводиться волонтерська робота, в медіацентрі Любашівської публічної бібліотеки знаходиться координаційний штаб організації, який продовжує приймати заявки від захисників та їх рідних.

Заявки надходять самі різноманітні: від вологих серветок до дрона або автівки.

Діяльність роботи висвітлюється на сторінці “Любашівка волонтери” у Facebook. <http://surl.lilivmiv>

Згуртовуючись із працівниками клубних закладів та небайдужими мешканцями, працівники продовжують плести маскувальні сітки: Троїцька дитяча, Бобрицька Друга, Новокарбівська, Петрівська, Агафіївська, Новоселівська, Покровська бібліотеки-філії та Маловасилівський Центр Дозвілля. Олена Яценко, бібліотекар Троїцької дитячої бібліотеки, Наталя Расулова, бібліотекар Боківської бібліотеки-філії в'яжуть бійцям шкарпетки. Ольга Бадера з Покровської сільської бібліотеки-філії, Олена Петик з Комарівської бібліотеки, Лариса Лисенко з Маловасилівського Центру Дозвілля, Людмила Новицька з Антонівської бібліотеки, Павліна Волошина з Демидівської бібліотеки, Людмила Степова з Новоселівської бібліотеки, Олена Коваль з Троїцької бібліотеки, Людмила Стадник з Великовасилівської бібліотеки постійно передають в організацію захисникам пакунки з продуктами та ліками, перераховують

перераховують кошти на рахунок “ВО «Архангела Михаїла» та збирають посилки безпосередньо в селі.

Після підриву Каховської ГЕС, волонтерська організація відкрила збір для постраждалих від аварії: одяг, ковдри, господарчі товари, питна вода, продукти харчування та інше. Також було закуплено багато речей із списку найпотрібнішого: човни, мотопомпи. Двічі все зібране завозили у м. Херсон.

Тісна співпраця відбувається з БФ «Добрий самарянин» та БФ «Даруючий надію». Особливо цінна співпраця з священиком та психологом з Любашівки Романом Монтецьким, який неодноразово у стінах бібліотеки проводив психологічні тренінги з актуальних тем під час війни, а також надає допомогу ВО «Архангела Михаїла» у вигляді гуманітарних наборів, які відправляються хлопцям на «нуль».

З нагоди Дня Збройних сил України було передано автівку військовослужбовцям.

Міні-музей, який розростається з початку повномасштабного вторгнення налічує вже 7 прапорів: 35, 36, 28, 57, 126, 66-ої бригад, де несуть службу захисники з Любашівської громади.

ЦБС для дорослих м. Одеси. На сайті ЦБС для дорослих: <http://biblioteka-franko.od.ua/>, на сторінках всіх бібліотек системи в соціальних мережах Facebook, Instagram, бібліотекарі пропонують молоді віртуальні книжкові виставки, буктрейлери, інтернет-вікторини, майстер-класи, віртуальні книжкові огляди, тощо. Серед онлайн-послуг, які надавалися бібліотеками: доступ на бібліотечному сайті до бібліографічних і фактографічних даних, інформування та зворотній зв'язок з користувачами через соціальні мережі та електронною поштою, інтерактивні форми спілкування Skype, Viber, Telegram, SMS-розсилку. Сучасна бібліотечна політика в роботі з юнацтвом, а саме нові напрямки і форми роботи, стала в нагоді саме в цей складний для всіх час.

З травня 2023 року в ЦМБ імені Франка розпочав свою діяльність молодіжний «Книжковий клуб по п'ятницях». Чотири рази на місяць в бібліотеці молоді люди обговорюють літературні новинки, діляться своїми враженнями і книжковими вподобаннями, проходять тести на інтелект тощо.

В Центральній міській бібліотеці імені Івана Франка пройшли два благодійні поетичні вечори, які зібрали багато студентської молоді. Крім безпосередньої участі у читаннях поезії, кожна присутня людина вирішила допомогти фізично. Метою заходу було зібрати гроші на ЗСУ та на книги для бібліотеки.

У 2023 році бібліотеки Централізованої системи для дорослих запропонували молоді Програму особистого розвитку, яка включає психологічні тренінги, майстер-класи, мистецькі студії. З 28 вересня в бібліотеці-філії № 1 розпочалися заняття з Майндфулнесу. Практика майндфулнес дозволяє бути присутнім «тут і зараз», помічати звичні стани свідомості, контролювати увагу та поведінку. Тренінг «Майндфулнес. Мистецтво бути тут і зараз» включає в себе 8 занять.

Студенти першого курсу факультету психології та соціальної роботи Одеського національного університету ім. І.І.Мечникова розподілилися на 2 групи і провели 11 занять.

Для магістрів Одеського державного університету внутрішніх справ в бібліотеці-філії № 1 за підтримки Благодійного фонду ВМС України був проведений метакогнитивний тренінг (лікування депресії) що склався з 4 занять.

26 червня до Центральної міської бібліотеки ім. І.Франка завітали члени громадської організації «Будуємо Україну Разом». Протягом двох годин хлопці та дівчата на майстер-класі вчилися гончарній справі, виготовляли горщики, спілкувалися, знайомилися з бібліотекою, художньою виставкою, книжковим фондом.

“Досвід роботи з молоддю дозволив нам визначити для себе, чим повинна бути для юнаків публічна бібліотека: ”будинком знань” і гарантом доступу до інформації на сучасній технологічній платформі, місцем для соціальної та професійної адаптації; місцем для позитивної самореалізації; місцем для проведення інтелектуального дозвілля та спілкування, нарешті, місцем зустрічі віртуальних друзів. Враховуючи все це, ми будемо роботу з молоддю на нових засадах. Молоді люди хочуть і готові слухати “мудрих дорослих”, якщо ті не зневажають їх право на особистий ціннісний вибір і дають їм можливість мати свою точку зору на те «що добре, а що погане””.

Окнянська ПБ. Бібліотека долучилась до Всеукраїнської інформаційно-просвітницької тематичної акції “Національний тиждень читання”.

Приймала участь в обласних конкурсах таких як: Всеукраїнський дитячий конкурс “Творчі канікули”, “Конституція для всіх: і великих, і малих”, всеукраїнський конкурс дизайнерських проектів “Моя нова бібліотека”, Всеукраїнський екологічний конкурс дитячого малюнка “Майбутнє планети у наших руках”. Стартувала у марафоні “Книга це зброя і захист”.

Організовувала флешмоб “Чарівна краса вишиванки”, голосні читання онлайн до Міжнародного дня рідної мови [#Єднає рідна мова](#).

Приймали участь в дослідженнях: “Публічні бібліотеки України в умовах російської збройної агресії”, “Геноцид української нації і правда і поінформованість”, “Читання, як стиль життя”, “Національно-патріотичне виховання користувачів-дітей у бібліотеках для дітей України”.

Також бібліотекарі займались волонтерством, вели чергування у “Пунктах Незламності”.

Краєзнавча виставка під назвою “З батьківської криниці” з такими підрозділами: “З сивої давнини”, “Духовні джерела”, “Слово народу”. Тут представлені розповіді старожилів за матеріалами місцевої газети, фото, папки з вирізками матеріалів “Відомі люди Окнянщини” та ін. Книги місцевих письменників та Одеського краю.

3 квітня Окнянщина вшановує пам'ять 79-х роковин визволення від фашистських загарбників у II Світовій війні 1939-1945 рр. Запропоновано було кліп-спогад до Дня визволення від фашизму “Минуле з гірким присмаком”.

Піщанська ТГ. Головними заходами, проведеними бібліотеками Піщанської громади з метою популяризації читання серед юнацтва та молоді, стали:

Заходи до Міжнародного дня дитячої книги:

вікторина “У світі чарівної казки”;

презентація “Її величність -книга”;

книжкова виставка “Дорогами дитячої книги”;

бесіда “Книга - наш друг”;

книжкова виставка “Читаємо з насолодою”;

виховна літературна мандрівка ”Все починається з книги”;

тематичний захід “Хто багато читає, той багато знає”;

квест “Стежками улюблених казкових героїв”;

екскурсія для дітей “Бібліотека-простір для душі”;

виховна літературна мандрівка “Сторінками улюблених книг”;

інформаційно-популяризаційна година “Книга – джерело знань”.

Заходи до Всесвітнього дня книг і авторського права:

книжкова виставка “Цікавинки нашої бібліотеки”;

бесіда “Книга вчить, як на світі жити”;

- тематична година “Знання сонце - книга вікно”;
- книжкова виставка “Книг надмірна глибина”;
- читацька година “Її величність українська книга”;
- книжкова виставка “Українські твори для дітей”;
- конкурс на кращий малюнок “Мій улюблений книжковий герой”;
- літературні посиденьки “Читаємо з насолодою”;
- літературна година для дітей “Моя настільна книга”.

Участь у вуличній акції “Подорожній, зачекай! Цікаву книгу почитай!”

Плахтіївська ТГ.

До Дня Соборності були підготовлені виставка-вернісаж «Україна соборна – моя гордість і слава» та історичний екскурс «Захід, Схід – одна країна, це соборна Україна», що зміцнило знання юних читачів про становлення Української держави та історичне минуле нашого народу.

До Дня українського козацтва та Дня захисників та захисниць України було підготовлено низку заходів. Користувачі мали змогу ознайомитись з книжково-ілюстративною виставкою “Сила нескорених у віках”.

Зроблено огляд біля виставки “Ніхто не здолає наш дух та свободу” та презентація книги “Творці державного престижу”, що присвячена величним історичним постатям, з якими асоціюється становлення державності та незалежності України (Володимир Великий, Я. Мудрий, П. Орлик, М. Грушевський, В. Чорновіл та ін.). Спільно з клубом підготували та провели свято “З серцем вірного сина ти солдат України”.

Подільська міська ЦБС.

Охоплюючи такі напрямки, як: організація змістовного дозвілля користувачів, популяризація книги і читання та виховання національно-патріотичного світогляду, при бібліотеці-філії продовжував працювати юнацький літературно-інтелектуальний клуб «Діалог» для молоді. Для внутрішньо переміщених осіб і мешканців міста різних вікових категорій також продовжував свою роботу розмовний клуб міської бібліотеки-філії “Пригости мене розмовою - українською мовою”.

Члени молодіжного літературно-інтелектуального клубу “Діалог” міської бібліотеки-філії підготували і провели засідання : Вишиваний подіум “Квітуча Україна”, флешмоб до Дня української вишиванки.; “Хай живе козацька доля, хай живе козацький дух” – літературно-музична композиція до Дня захисників і захисниць України; “Україна в вогні” – година мужності до Дня визволення України від нацизму; “Збройні сили України – міць і гордість України” – патріотична година до Дня Збройних сил України.

“Бібліотека під відкритим небом” міської бібліотеки-філії радо зустрічала кожного понеділка мешканців мікрорайону конкурсною розважальною програмою “Відпочивай, грай, книги читай!”.

Відбулось знайомство з гарно ілюстрованими книгами “Крута фішка – українська книжка”. У гри-вікторині “В моєму серці Україна” до Дня Державності України молоді користувачі декламували вірші про рідний край, згадували героїчне минуле і сучасне України, її солов’їну мову та чарівну природу, народні звичаї та традиції. А “Ігрова мозаїка” під веселу музику захопила учасників заходу, принесла всім море емоцій та сміху.

Роздільнянська ТГ.

Важливою частиною масової роботи бібліотек є участь в культурно-масових заходах районного і міського рівня. Бібліотеки Роздільнянської територіальної громади – постійні учасники міських заходів: свят, акцій, ярмарок, флешмобів, марафонів. Виставка – ювілей присвячена Г. Квітці-Основ’яненку.

19 січня центральна міська бібліотека і міська бібліотека-філія для дітей взяли участь в VI Благодійному фестивалі вертепів Роздільнянської міської ради. В рамках фестивалю працівниками бібліотек був організований продаж іграшок, сувенірів ручної роботи та різноманітних смаколиків. Зібрана сума, 7 тис. грн, була передана на потреби наших незламних ЗСУ.

27 квітня центральна міська бібліотека взяла участь у загальноміському заході “Містечко імунітету” в рамках проведення тижня імунізації. До уваги мешканців громади були представлені інформаційний стенд “Ми – за здоровий спосіб життя” і тематична виставка нової літератури “Читай на здоров'я”.

Саф'янівська ТГ.

До Дня Батька у Муравлівській бібліотеці-філії було проведено пізнавально-інформаційну годину спілкування під гаслом “Навчи мене, батьку, жити на світі”. В заході взяли участь юнаки та дівчата с. Муравлівки, а також муравлівські “гостинята”. Вони згадали улюблені батьківські вирази та висловили татам слова вдячності, подяки та любові.

Заходи по підвищенню кваліфікації працівників та кадрова політика.

Протягом року працівниками методичної служби було здійснено виїзди до бібліотек-філій з метою надання методичної та практичної допомоги по внутрішній роботі філій. Методисти закладу здійснили виїзди до Новонекрасівської, Ларжанської та Кислицької бібліотек-філій з метою надання методичної та практичної допомоги у переведенні фонду на УДК, розстановці фонду по відповідним відділам, оновленні наочності, створенні тематичних полиць та постійно діючих виставок.

На семінарах для бібліотечних працівників постійно обговорювались питання роботи з книжковим фондом, здійснювався аналіз та інформування про вилучення та збереження книжкових фондів та редагування каталогів в бібліотеках закладу. За звітній період було проведено 4 семінари.

Слобідська ТГ.

День Єднання. Заходи: патріотична вікторина “Символи єдності”; флешмоб “В колі єдності наша сила”; національно-патріотична година “Разом ми – сила!”; майстер-клас з виготовлення патріотичних букетів з паперу.

До Дня звільнення селища від фашистських загарбників година пам'яті “Мій рідний край, моя історія”.

Старокозацька ТГ.

У бібліотеках Старокозацької громади була проведена година історичної пам'яті “Забуттю не підлягають”. Головною метою заходу було вшанування пам'яті жертв депортації та репресій кримсько-татарського населення та ознайомлення учнів з об'єктивною інформацією про злочини, які було вчинено на території України.

З нагоди дня вишиванки у бібліотеках Старокозацької громади переглядали відеофільми “Цікавинки на хвилинку”, “Чарівний світ вишиванки”. Бібліотекарі розповіли багато цікавих фактів про вишиванку під час години духовності “Вишиванка – національна святиня”. Діти ознайомились з орнаментами української вишивки. Працівники бібліотеки презентували виставку-інсталяцію “Любов’ю квітнуть вишиванки” та віртуальну виставку “Українське вбрання – частка українського народу”.

2023 рік сільські бібліотеки **Степанівської сільської громади** розпочали з святкування зимових свят разом зі своєю громадою. Спільно з працівниками будинків культури вони залучили для цього різновікові категорії місцевого населення. Молодь та юнацтво традиційно переодягалися і водили “козу Маланку” від хати до хати, співаючи обрядові пісні-щедрівки.

У Павлівській бібліотечній світлиці відбулася виставка народного мистецтва картин-вишиванок самобутнього майстра художньої вишивки Олексія Гужева із с. Новокрасне.

У березневі дні в бібліотеках прозвучали Кобзареві слова і вірші присвячені пророку-поету. “Ми вклоняємося національному поетові, причащаємося його могутнім духом, його пророчою поезією і натхненною піснею. Ми розбуджуємо в собі непобориму правду й велику мудрість Кобзаря, аби скріпити свою віру його провісницькими творами”.

4 червня – День вшанування пам’яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Бібліотекарі громади, організовуючи тематичні заходи, цього дня вкотре намагались привернути увагу усього цивілізованого світу до злочинів тих, хто вбиває українських дітей. Не пробачимо! Не забудемо!

Тарутинська ТГ.

28 квітня 2023 р. на базі Тарутинської селищної бібліотеки для дорослих відбувся семінар-практикум для бібліотечних працівників громади на актуальну тему: “Профорієнтаційна робота в бібліотеці: пошук нових форм та ідей”. Бібліотекарям були надані методичні рекомендації “Сучасна профорієнтація: вимоги та можливості”, за допомогою презентації був представлений “Калейдоскоп дивних професій” та багато іншого цікавого матеріалу, що буде корисним при проведенні заходів з профорієнтаційної роботи.

Також всі присутні мали змогу взяти участь у тренінговому занятті «Складові вибору професій». Кожен учасник уявив себе на місці учня-випускника школи і за допомогою різних ігрових вправ та бліц-турніру зміг дізнатися, яку б професію він зараз обрав для себе.

11 липня відбулась виробнича нарада “Бібліотеки у період воєнного стану: професійна мобільність та спроможність до змін”.

Аналізуючи роботу бібліотек громади за I півріччя 2023 року, начальник відділу культури та туризму Ніна Шишкова та в.о. директора Галина Діденко, подякували усім працівникам бібліотек за активну діяльність в особливих умовах воєнного стану; обговорили з присутніми питання щодо поповнення бібліотечних фондів.

Краєзнавча робота бібліотек.

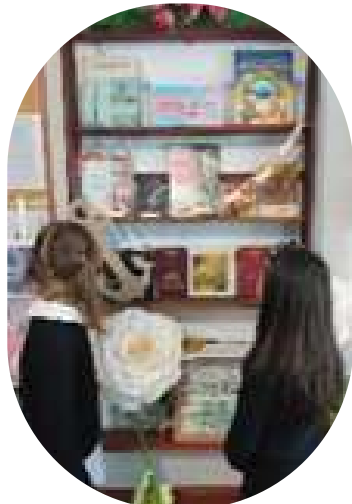
До 91-річчя заснування Одеської області

Рівненська бібліотека до дня заснування Одеської області оформила книжкову виставку “Бібліотечні видання про рідний край”. Тарутинська селищна бібліотека для дорослих представила виставку “Одещина – степова перлина України”.

До дня звільнення Одеси від фашистських загарбників

Підгірненська сільська бібліотека. 10 квітня у бібліотеці була оформлена книжкова полиця “Одеса – місто-герой”, біля якої було проведено інформаційний огляд “Ніхто не забутий. Ніщо не забуте”.

10 квітня в Петрівській бібліотеці читачам була представлена виставка-пам'ять “Одеса – місто-герой”.

В Малоярославецькому Першому клубі спільно з бібліотекою відбулася патріотична година: “Твої визволителі рідна Одещина”, оформлена книжково-документальна виставка: “Шана за подвиг, вдячність за мир!”.

До Дня заснування Тарутине

До дня заснування Тарутине в Тарутинській селищній бібліотеці була оформлена книжкова виставка «Літературне слово земляків», яка присвячена художній спадщині письменників-земляків. Виставка являла собою повний виклад прозових і поетичних творів письменників, чий життєві та творчі шляхи перетиналися з Тарутинщиною.

До дня звільнення Тарутинщини від німецько-фашистських загарбників

Щорічно 22 серпня Тарутинщина відзначає День визволення від фашистських загарбників. В цей день традиційно вшановують пам'ять воїнів, які загинули в боях за визволення краю, та мирного населення, яке постраждало від дій фашистських окупантів.

21 серпня в Тарутинській селищній бібліотеці для дорослих була проведена історична година “Тарутине під час Другої Світової війни”.

Шабівська ТГ.

Читачі Вигінської філії КЗ “Публічна бібліотека Шабівської громади” із задоволенням взяли участь у фото-челенджі “В єднанні сила і міць!”.

Також до уваги відвідувачів була представлена інформаційна зона “Єдність дарує непереможність!”.

26 лютого День кримського спротиву російській окупації.

Філія КЗ “Публічна бібліотека Шабівської громади” села Вигін відзначили разом із читачами цей день проведенням інформаційно-історичного екскурса “Україна – єдина. Крим – це Україна!”.

9-го травня в Україні спільно з державами Європейського Союзу відзначають День Європи, що символізує мир та єдність на континенті. В бібліотеці-філії КЗ «Публічної бібліотеки Шабівської громади» с. Вигін приєдналася до творчого флешмобу «Я поділяю європейські цінності».

Дякуємо нашим ЗСУ, які стали надійним захистом Європи!

Бібліотекари Одещини у реаліях війни проводять, як бачимо, багатогранну роботу з підростаючим поколінням і молоддю. Визначення пріоритетів в цій роботі, усвідомлення своєї відповідальності притаманне нашим колегам.

Ми вдячні, що співпрацюємо разом з ними задля майбутнього!

Статистично-аналітичний матеріал.

Бібліотеки Одещини у реаліях війни: адаптація, відповідальність, визначення пріоритетів. Рік 2023

Підготувала: К. І. Благодар, завідувачка НМВ

Відповідальна за випуск: О. Чоловська

Технічний редактор: Т. Величко

Одеська обласна бібліотека для юнацтва

м. Одеса, вул. Ак. Корольова, 46

Тел: (048) 747-22-42; +38(063) 440-37-85

<https://mayakovka.od.ua/>

Е-mail: oubim@ukr.net

oubim.nmv@gmail.com